

Sygn. akt III KK 427/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **S. M.**

skazanego z art. 177 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 września 2022 r.,

kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej

przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 7 marca 2022 r., sygn. akt IV Ka 1525/21,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum
w Szczecinie

z dnia 27 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV K 716/20,

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k.

i art. 429 § 1 k.p.k.

postanowił:

- 1. pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Z kasacją od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 marca 2022 r., sygn. akt IV Ka 1525/21, którym utrzymano w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV K 716/20, w zakresie skazania S. M. za przypisane mu przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. na

karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, wystąpił jego obrońca. Podniósł w niej m.in. zarzut naruszenia art. 6 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 10 i 11 k.p.k. poprzez ograniczenie prawa oskarżonego do obrony w trakcie rozprawy głównej poprzez przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność oskarżonego i jego obrońcy, w sytuacji gdy treść zapisu protokołu rozprawy głównej na której zapadł wyrok skazujący budzi wątpliwości czy sprawa dotyczyła faktycznie oskarżonego.

W odpowiedzi na tę kasację, prokurator wniósł o pozostawienie jej bez rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja ta rzeczywiście okazała się niedopuszczalna z mocy ustawy.

Stosownie bowiem do treści art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania go za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Prokurator w swojej odpowiedzi na kasację pomija okoliczność, że powyższe ograniczenie nie obejmuje kasacji wywiezionej z powodu bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Nie zmienia to jednak nic w zakresie trafności jego ostatecznej konkluzji o konieczności pozostawienia przedmiotowej kasacji bez rozpoznania. Otóż, nie może budzić wątpliwości, że samo zaznaczenie w kasacji, iż miało miejsce uchybienie z art. 439 § 1 k.p.k., nie stanowi jeszcze wystarczającej przesłanki do merytorycznego jej rozpoznania. Od dawna w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się zasadnie, że jedynie formalne powołanie się na uchybienie przewidziane w art. 439 § 1 k.p.k. bądź całkowicie bezpodstawne nazwanie takim uchybieniem sytuacji, która bez wątplenia nie stanowi naruszenia prawa wymienionego w tym przepisie, nie czyni dopuszczalną kasacji podlegającej ograniczeniom określonym w art. 523 § 2 k.p.k. (zob. np. postanowienia SN z: 31 stycznia 2001 r., V KZ 1/01; 13 czerwca 2006 r., III KK 201/06, czy 30 grudnia 2011 r., IV KK 403/11).

W rozpatrywanej sprawie skarżący podjął próbę obejścia ustawowego ograniczenia z art. 523 § 2 k.p.k., formułując, tylko dla pozoru, tezę o wystąpieniu uchybienia z art. 439 § 1 pkt 10 i 11 k.p.k. Swój wywód obrońca opiera bowiem na stwierdzeniu, że zapis protokołu rozprawy głównej z dnia 27 kwietnia 2021 r. budzi

wątpliwości co do tego, że sprawa faktycznie dotyczyła skazanego. Jak podnosi skarżący, z zapisu protokołu wynika, że na rozprawie nikt się nie stawiał, natomiast znalazły się w nim zapisy, że: „Strony nie zgłaszają wniosków formalnych”, „(...) strony nie zgłosiły sprzeciwu”, „Na zapytanie przewodniczącego – strony oświadczyły, że nie żądają uzupełnienia postępowania dowodowego”, „Po przeprowadzeniu dowodów dopuszczonych w sprawie, wobec niezgłoszenia przez strony żądania uzupełnienia postępowania dowodowego, przewodniczący ogłosił, że przewód sądowy jest zamknięty, po czym udzielił głosu stronom zgodnie z art. 406 k.p.k.”. Rzecz jednak w tym, że tego rodzaju zapisy protokołu w żadnym razie nie świadczą o tym, iż w sprawie wystąpiła wskazana bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 10 i 11 k.p.k. Tego rodzaju mankament protokołu w ogóle nie może być rozpatrywany w płaszczyźnie art. 439 § 1 k.p.k. obrońca pomija bowiem okoliczność, że bezwzględna przyczyna odwoławcza, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 10 i 11 k.p.k. zachodzi w sytuacji, gdy oskarżony nie miał obrońcy, gdy jego udział był obowiązkowy oraz sprawę rozpoznano pod nieobecność oskarżonego, którego obecność była obowiązkowa. Ani w zarzucie kasacji, ani w jej uzasadnieniu na tego rodzaju wypadek obrońca się nie powołuje, a i Sąd Najwyższy z urzędu go nie dostrzega. Zwłaszcza, że omawiane kwestie były już podnoszone w apelacji tegoż obrońcy, który wówczas nie rozważał ich w kontekście wystąpienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Sąd Okręgowy wywiódł już przy tym zasadnie, że obecność oskarżonego na rozprawie głównej nie była w sprawie obligatoryjna, a osobiście zawiadomiony o jej terminie oskarżony nie stawiał się na tym forum bez usprawiedliwienia.

Przytoczone tu uwagi dowodzą wyraźnie instrumentalnego powołania się w kasacji na bezwzględną przyczynę odwoławczą. Takie zaś postąpienie w żadnym razie nie może wywołać założonego przez obrońcę efektu.

Skoro zatem skarżący w ogóle nie wskazuje na uchybienia, które mogą być rozpatrywane w płaszczyźnie art. 439 k.p.k., kasacja ta nie mogła podlegać rozpoznaniu. Inne zarzuty kasacji, tj. niedotyczące bezwzględnej przyczyny odwoławczej, również nie podlegały rozpoznaniu, skoro w myśl powołanego art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. ograniczenia przewidziane w § 2 nie dotyczą kasacji wniesionej jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Zatem przepis ten

powoduje, że nie podlega rozpoznaniu zarzut inny aniżeli dotyczący zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, choćby nawet został sformułowany obok zarzutu powołującego się na wystąpienie naruszenia z art. 439 § 1 k.p.k. Taki pogląd prawny utrwalony jest już w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Dlatego orzeczono, jak w dyspozytywnej części postanowienia.

[as]